

A stylized illustration of a diverse group of people walking on a path. On the left, a man with curly hair and a light grey t-shirt has his arms outstretched. Behind him, a person with blonde hair sits in a wheelchair. Next to them, a woman in a pink dress walks. In the foreground, a woman with long brown hair and sunglasses wears an orange sweater and blue shorts, using a white cane. Behind her, a man in a teal shirt and a boy in a blue shirt walk. On the right, a brown dog on a leash walks. The background features a light blue sky with white clouds and a grey ground.

Onbeperkt Samenleven

LOKALE INCLUSIE AGENDA
STEENWIJKERLAND

Inleiding

In 2016 heeft Nederland het 'VN-verdrag voor gelijke rechten van mensen met een handicap' getekend.

Dit betekent: toegankelijk zijn voor iedereen. En dat geldt óók voor onze gemeente. We zeggen daarom:

*Steenwijkerland wil een
Inclusieve Samenleving zijn.
Dáár gaan we voor.*

WAT IS INCLUSIE VOOR ONS?

Voor ons betekent inclusie dat de verantwoordelijkheid om aan te passen bij de **gehele** samenleving ligt en niet **alleen** bij de mensen die een beperking hebben. Natuurlijk zijn zij wél onze ervaringsdeskundigen. Welke belemmeringen ondervinden zij in de dagelijkse praktijk? Deze informatie is van essentieel belang om onze Inclusie Agenda te kunnen opstellen.

HOE HEBBEN WE HET AANGEPAKT?

Natuurlijk vormt het VN-verdrag voor gelijke rechten van mensen met een handicap de basis. Het onderwerp is breed. Niet alleen omdat een beperking in verschillende situaties wordt ervaren (bijvoorbeeld thuis, op het werk of in het openbaar vervoer) maar óók omdat een beperking diverse vormen heeft. Om ieders stem te horen hebben we ervoor gekozen om op verschillende manieren ervaringen, wensen en behoeften op te halen. Zo waren er:

- openbare bijeenkomsten, waarbij de focus vooral op fysieke beperkingen lag;
- gesprekken met cliëntenraden van diverse zorgaanbieders;
- vragenlijsten die cliënten van zorgaanbieders – vaak samen met hun begeleiders – hebben ingevuld.

We zijn ons ervan bewust, dat deze inventarisatie een momentopname is. Het is dan ook niet zo dat de ervaringsdeskundigen die we nu niet gesproken hebben geen kans meer hebben om hun ervaringen te delen. We blijven daarvoor openstaan.

ONZE LOKALE INCLUSIE AGENDA

De Inclusie Agenda zoals deze er nu ligt, bepaalt onze koers voor 2020-2021. Het is een werkdocument dat niet in beton is gegoten. Krijgen we nieuwe informatie over ontoegankelijke delen binnen onze gemeente, dan wordt dit – na beoordeling door een werkgroep – op de agenda geplaatst. We hebben ervoor gekozen om uitgebreide beleidsteksten achterwege te laten, maar onze verbeterpunten en acties concreet te vertalen in een helder overzicht. Een vorm die zoveel mogelijk door iedereen gelezen en begrepen kan worden.

Met de informatie die we voor deze Inclusie Agenda hebben opgehaald, weten we wat we gezamenlijk moeten veranderen. Sommige aanpassingen kunnen snel, andere vragen meer tijd. Natuurlijk kunnen we het als gemeente niet alleen. Daarom willen we gezamenlijk een beweging in gang zetten die tot veranderingen leidt. Er komt dan ook een brede werkgroep waarin in ieder geval de ervaringsdeskundigen vertegenwoordigd zijn. Hierdoor werken we op basis van informatie die op de praktijk is gebaseerd. Uiteraard wordt deze werkgroep nauw verbonden met de Gehandicaptenraad Steenwijkerland die binnen dit thema nu al een belangrijke rol vervult.

Wat vinden wij belangrijk? Onze uitgangspunten

Toegankelijkheid is de norm:

- bij verbouwingen of de aanleg van gemeentelijke eigendommen zorgen we voor toegankelijkheid voor mensen met een beperking;
- de acties uit onze Lokale Inclusie Agenda worden betaald uit bestaande middelen.

We vinden zelfredzaamheid en zelfstandigheid belangrijk:

- we zetten ons in om de afhankelijkheid die mensen ervaren zoveel mogelijk weg te nemen.

Dit is een maatschappelijke opgave die we met de gemeenschap samen aan willen pakken:

- iedereen moet het nut inzien van het vergroten van de toegankelijkheid in onze gemeente;
- we zetten ons in voor gelijkheid, solidariteit, participatie en autonomie.

Leeswijzer

Het VN-verdrag gaat over alle aspecten van het leven. In onze Inclusie Agenda hebben we – om het overzichtelijk te houden – gebruikgemaakt van de indeling die gemaakt is door de VNG.

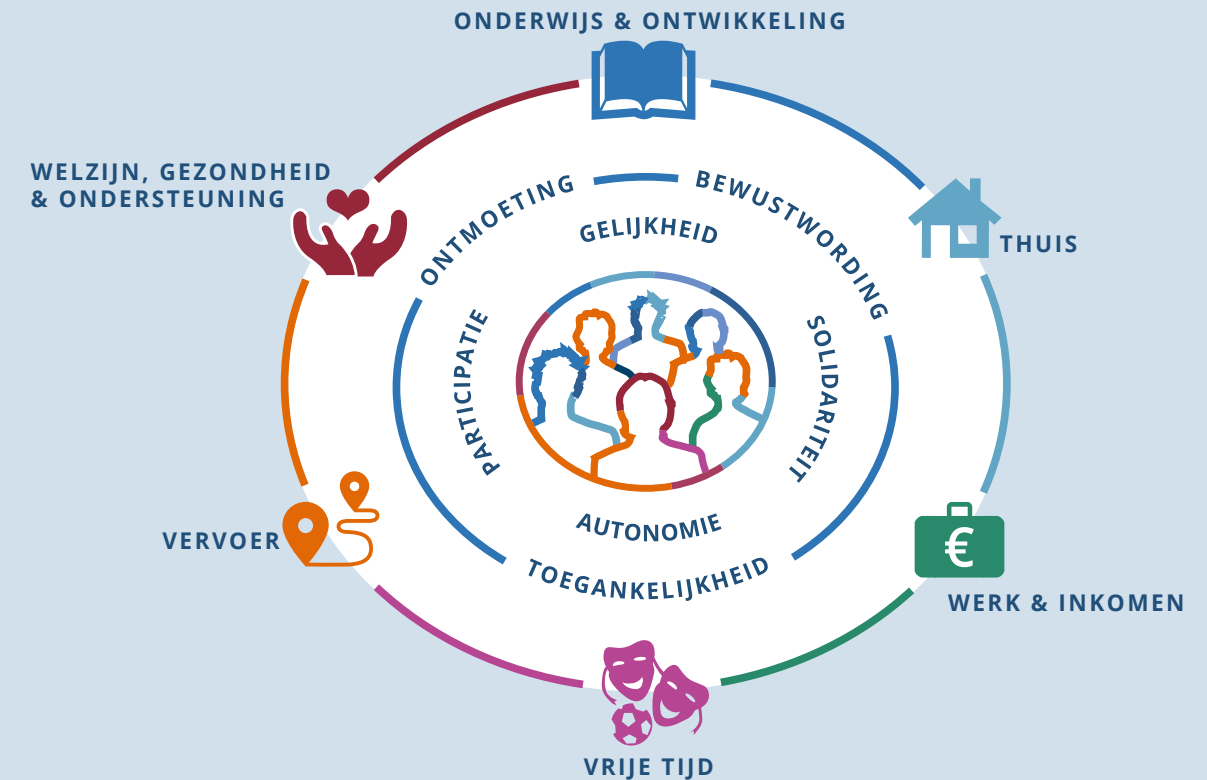
Deze hoofdthema's zijn:

- Thuis (in en om je huis)
- Werk en inkomen
- Vrije tijd
- Vervoer
- Onderwijs en ontwikkeling
- Welzijn, gezondheid en ondersteuning

Bij de gesprekken over deze hoofdthema's zijn ook onderwerpen als gelijkheid, participatie, ontmoeting en autonomie aan bod gekomen.

In onze Inclusie Agenda beschrijven we per hoofdthema de belemmeringen die worden ervaren en ook de mogelijke oplossingen die door de ervaringsdeskundigen zelf zijn aangedragen. Vervolgens brengen we de ervaringen in beeld rondom de onderwerpen gelijkheid, participatie, ontmoeting en autonomie ('je eigen keuzes maken en hetzelfde behandeld worden'). We sluiten af met actiepunten die we binnen onze eigen gemeentelijke organisatie oppakken.

'je eigen keuzes
maken en hetzelfde
behandeld
worden'

Inhoud

- Thuis: in en om je huis - 9
- Vrije tijd - 10
- Vervoer - 14
- Werk en inkomen - 18
- Onderwijs en ontwikkeling - 19
- Welzijn, gezondheid en ondersteuning - 20
- Je eigen keuzes maken en hetzelfde behandeld worden - 21
- Wat doen we binnen de gemeentelijke organisatie - 22
- Andere ideeën - 23

LEGENDA:

- = Korte termijn: er wordt meteen iets aan gedaan
- = Uiterlijk december 2021 uitgevoerd
- = Is onderdeel van ander gemeentelijk beleid/plannen

Thuis: in en om je huis

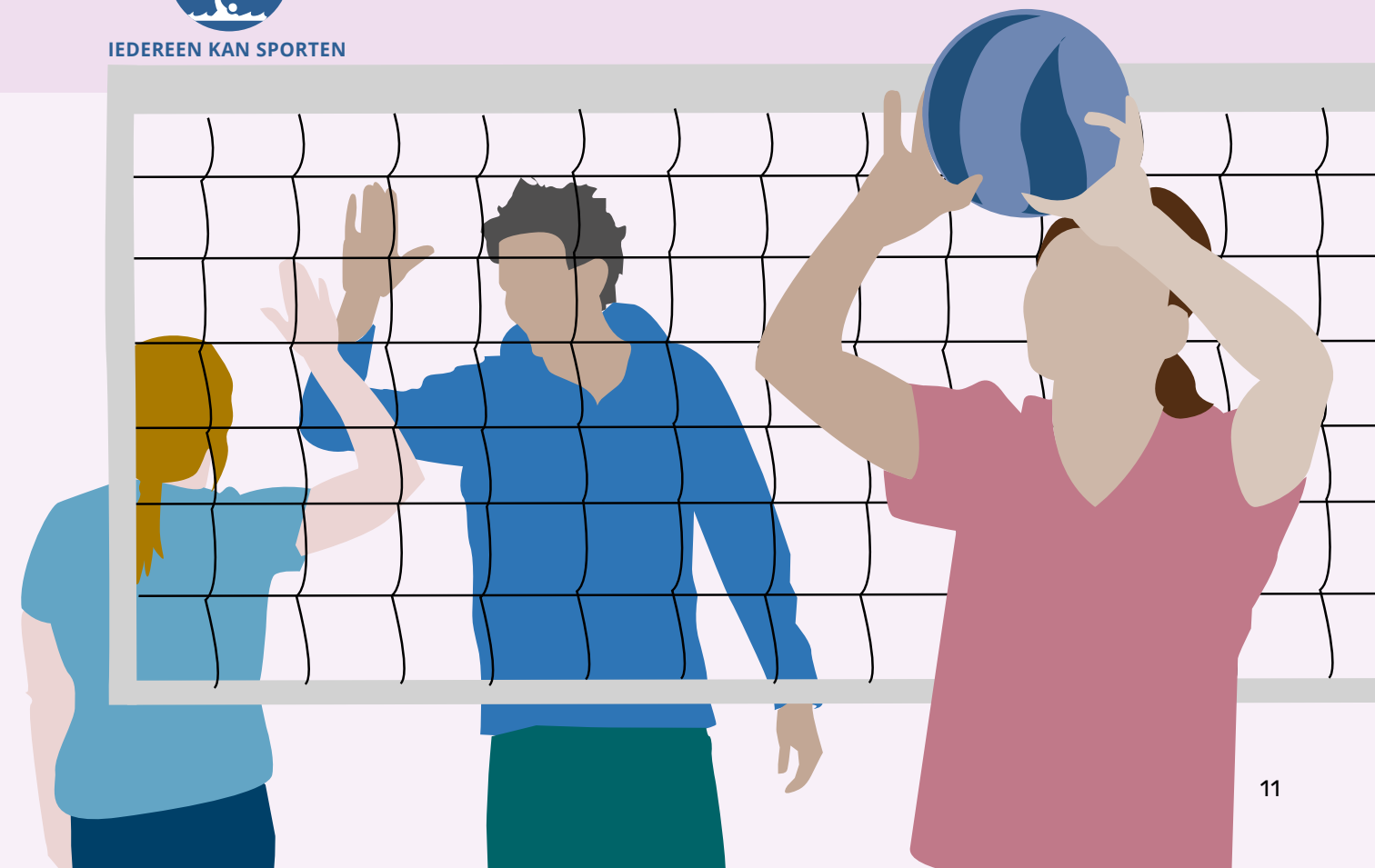
DOEL	ERVARING	ACTIE
Voor iedereen toegang tot betaalbare woningen.	<i>'Betaalbare woningen vinden is lastig: er zijn er weinig en er zijn lange wachttijden'</i>	Er wordt onderzocht wat nodig en mogelijk is.
Begrip en tolerantie voor ieders situatie.	<i>'Er zijn te weinig échte ontmoetingen'</i>	- Buurtactiviteiten toegankelijker maken/combineren met wat zorg-aanbieders organiseren. - Buurtbewoners laten ervaren wat verschillende beperkingen inhouden én leren om de mens achter de beperking te blijven zien.
Iedereen moet op een prettige manier boodschappen kunnen doen.	<i>'Ik ga elke dag maar kort boodschappen doen. Er zijn zoveel prikkels: ik ga zo snel mogelijk naar de kassa'</i>	Prikkelarm uurtje 'boodschappen doen' (muziek uit, licht minder fel) organiseren met een supermarkt.
De openbare ruimte moet toegankelijk zijn voor wie slecht ter been is.	<i>'Aan de Meppelerweg, van bibliotheek naar begraafplaats, kan ik niet rechtop lopen omdat ik elke stoeptegels in de gaten moet houden. Anders val ik'</i>	Hiervan wordt binnen de gemeente een melding gemaakt om tot een oplossing te komen.
De gemeentelijke dienstverlening is voor iedereen toegankelijk en bereikbaar.	<i>'Ik vind het lastig om digitaal melding te doen over de openbare ruimte'</i>	Meldingen kunnen (ook nu al) telefonisch gedaan worden als dit digitaal niet lukt.

DOEL	ERVARING	ACTIE
Toegankelijke horeca	<i>'Er zijn tafels waar je met je rolstoel niet onder kunt'</i>	In overleg met de horeca kijken hoe we – met begrip voor elkaar – samen tot een oplossing kunnen komen.
Toegankelijke horeca	<i>'Je kunt met een rolstoel niet overal naar binnen. Dit levert veel frustratie en schaamte op als je daar voor de deur staat. In plaats van gezellig uit eten waar je maar wilt, ga je maar weer patat eten'</i>	Wheemap onder de aandacht brengen, zodat vooraf duidelijk is welke locaties wél goed toegankelijk zijn.
Sport toegankelijker maken voor mensen met een beperking	<i>'Er zijn weinig plekken waar je kunt sporten als je een beperking hebt'</i>	Dit is een doelstelling van het Lokaal Sportakkoord: we matchen vraag en aanbod in sport voor mensen met een beperking of chronische aandoening.
Sport toegankelijker maken	<i>'Sporten is duur, voor mensen met een kleine beurs is er weinig aanbod'</i>	Meer bekendheid geven aan de minima-regeling 'Bijdrage in sociaal-culturele activiteiten'.
Natuurpaden toegankelijker maken	<i>'Natuurpaden zien er vaak mooi en natuurlijk uit, maar ze zijn wel moeilijk begaanbaar met de rolstoel'</i>	- Waar mogelijk rolstoelvriendelijke routes ontwikkelen. - Onderzoeken of een uitleenpunt van offroad-rolstoelen mogelijk is.

IEDEREEN KAN SPORTEN

DOEL	ERVARING	ACTIE
Toegankelijke winkelstraat	<i>'In de Hoofdstraat in Oldemarkt ligt de stoep scheef en loopt de weg bol. Dat is erg lastig'</i>	- Dit wordt in het voorjaar 2020 aangepakt, waarbij landelijke richtlijnen (ook op het gebied van toegankelijkheid) worden gehanteerd. - De mogelijkheid om de Hoofdstraat autoluw (minder auto's) te maken is onderzocht. Hier is geen lokaal draagvlak voor.
Naar de bioscoop kunnen wanneer je dat wilt	<i>'Er is één zaal toegankelijk voor iemand in een rolstoel, maar dan moet ook de film aangepast worden. Dit kan alleen op aanvraag: dat maakt je zo afhankelijk!'</i>	Bespreken met de VUE om te kijken naar een oplossing.
Toegankelijke winkelstraat	<i>'Veel winkels zijn slecht toegankelijk met een rolstoel of scootmobiel: de paden zijn te smal en pinautomaten staan te hoog'</i>	- Het belang van flexibele pinautomaten promoten. - Winkeliers, samen met ervaringsdeskundigen, laten ervaren hoe het is om een beperking te hebben om bewustwording te vergroten.

DOEL	ERVARING	ACTIE
Toegankelijke winkelstraat	<i>'De winkelstraat in Steenwijk loopt bol, dat is erg onhandig met een rolstoel/rollator/kinderwagen'</i>	Er is bewust voor deze constructie gekozen, omdat dit de afwatering verbeterd en de weg sterker maakt. Stukken die als te steil worden ervaren, kunnen – na melding daarvan – worden bekeken en aangepast.

WINKELN, OOK
IN EEN ROLSTOEL

DOEL	ERVARING	ACTIE
Zelf de keuze hebben in goed toegankelijk ongepland vervoer.	<i>'Ongepland vervoer is lastig, dit moet je namelijk (ver) van tevoren aanvragen: die afhankelijkheid is niet fijn'</i>	Bij het maken van de 'Strategische Mobiliteitsvisie' wordt dit onderwerp meegenomen. De Strategische Mobiliteitsvisie wordt een plan waarin staat wat de gemeente wil doen om verschillende vormen van vervoer (mobiliteit) te verbeteren.
Zelf de keuze hebben in goed toegankelijk ongepland vervoer.	<i>'Openbaar vervoer lukt niet altijd met een rolstoel: wanneer het druk is kun je geweigerd worden. De bus rijdt al niet zo vaak, dus dat maakt het extra lastig'</i>	- Andere vervoersvormen bekend maken en/of ontwikkelen. - Bekend maken dat er een meldpunt is voor klachten over het OV (OV-loket). - De meeste bushaltes worden aangepast (verhoogd) om ook met een rolstoel de bus in te kunnen.
Gehandicaptenparkeerplaatsen moeten goed toegankelijk blijven.	<i>'Gehandicaptenparkeerplaatsen worden vaak gebruikt door niet-invaliden'</i>	- Bewustwording onder de overige weggebruikers vergroten. We gebruiken hiervoor foto's en filmpjes om het goed duidelijk te maken. - Meer handhaven.

**VERVOER =
GOED GEREGLD**

**GENOEG
PARKEERPLAATSEN**

DOEL	ERVARING	ACTIE
We delen de openbare ruimte met elkaar.	<i>'Bij de Landerijen in Oldemarkt wordt veel op de stoep geparkeerd, waardoor mensen met een rollator/scootmobiel/rolstoel over de weg moeten'</i>	- Bewustwording voor de gevolgen hiervan voor mensen met een beperking vergroten. - Meer handhaven (kijken naar mogelijkheden voor onderzoek naar parkeerdruk).
Gehandicaptenparkeerplaatsen moeten goed toegankelijk blijven.	<i>'Gehandicaptenparkeerplaats bij de Jumbo in Steenwijk staat te dicht op de glasbak. Dit maakt in- en uitstappen lastig'</i>	Er wordt onderzocht hoe dit opgelost kan worden: bijvoorbeeld glasbak verplaatsen of parkeerplaats aanpassen.
De openbare ruimte moet toegankelijk zijn voor wie slecht ter been is.	<i>'De straat (stoep) voor de school De Ark in Oldemarkt is slecht begaanbaar'</i>	Hier wordt binnen de gemeente een melding van gemaakt en naar een oplossing gezocht.
Meer heldere informatie over verschillende mogelijkheden/voorzieningen van vervoer.	<i>'De liftpaal Oldemarkt is alleen digitaal toegankelijk' 'Ik ben niet bekend met de vrijwillige vervoerders' 'Buslijn 40 rijdt te weinig'</i>	- Onderzoeken of de liftpaal Oldemarkt ook telefonisch bereikbaar kan zijn. - Informatie geven over vervoersvoorzieningen.
Mobiliteit helpt bij de zelfredzaamheid van mensen.	<i>'Nu is de aangepaste fiets er, maar hoe ga je er in het verkeer mee om?'</i>	Fiets- en rijlessen voor mensen met aangepaste fietsen, rolstoelen e.d. mogelijk maken.

DOEL	ERVARING	ACTIE
Fietspaden die door iedereen gebruikt kunnen worden.	<i>'Er zijn te weinig bankjes langs fietspaden om uit te rusten, daarom ga ik minder met de fiets'</i>	De specifieke locaties en wensen worden in beeld gebracht. Langs welke fietspaden moeten er meer bankjes komen en hoeveel?
Fietspaden die door iedereen gebruikt kunnen worden.	<i>'De fietspaden aan de Meenteweg, Kalenbergpad en Mallengat zijn in slechte staat'</i>	De gemeente gaat de komende periode veel fietspaden vernieuwen. Dit is onderdeel van het programma Duurzaam (Be) leefbaar Toerisme. Het Kalenbergpad en Mallengat horen daar ook bij, de Meenteweg niet. Dit laatste fietspad wordt nader bekeken.

Werk en inkomen

DOEL	ERVARING	ACTIE
Werk beter toegankelijk maken.	<i>'Werkgevers zien vaak wat iemand niet kan in plaats van wel. Daarbij zijn er ook veel aannames over wat bepaalde beperkingen inhouden'</i>	- Voorlichting geven over: - Verschillende soorten beperkingen. - De gevolgen van het doen van aannames voor mensen met een beperking. - Het zelf ervaren van een beperking. - Carrièrebeurs organiseren (ook) voor mensen met een beperking.
Werk beter toegankelijk maken.	<i>'Regels en wetten zorgen ervoor dat er voor mij geen maatwerk mogelijk is richting werk, terwijl ik graag wil werken'</i>	- We onderzoeken of we gaan werken met 'de omgekeerde toets': dit betekent dat de vraag van de inwoner centraal staat en het systeem van regels daaraan volgend is.

FIJNE PLEK OM
TE WERKEN

Onderwijs en ontwikkeling

DOEL	ERVARING	ACTIE
Een toegankelijke samenleving zijn.	<i>'Mensen onderschatten mij omdat ik een diagnose heb. Soms is het lastig iets onder woorden te brengen, maar ik snap het wel. Ik wil dat mensen het gewoon aan je vragen, in plaats van het voor je invullen'</i>	Brede voorlichting geven over verschillende beperkingen en wat dit met de betrokkenen doet.
Meer toegankelijk ontwikkelingsaanbod creëren.	<i>'Vanuit de bijstand is er weinig geld (en door dagbesteding soms weinig tijd) voor creativiteit, ontwikkeling of een cursus'</i>	- Kleine betaalbare cursussen bekend maken. - Bekendheid geven aan de regeling 'bijdrage in kosten voor sociaal-culturele activiteiten'.
Een toegankelijke samenleving zijn.	<i>'Bij het aanmelden bij een school wil ik mijn beperking niet delen, omdat er dan standaard beelden ontstaan'</i>	Voorlichting over wat een beperking met de betrokkenen doet.

PRAAT EROVER,
DAN BEGRIJPEN WE
ELKAAR BETER

Welzijn, gezondheid en ondersteuning

GOEDE ZORG

Je eigen keuzes maken en hetzelfde behandeld worden

DOEL	ERVARING	ACTIE
Een toegankelijke samenleving zijn.	<i>'Bij problemen/overlast komen buurtbewoners niet naar ons, de bewoners, maar stappen ze naar 'de instelling'</i>	Laagdrempelige ontmoetingen organiseren, maar vooral ook laten ontstaan.
Een toegankelijke samenleving zijn.	<i>'De samenleving heeft te hoge verwachtingen, omdat mijn beperking aan de buitenkant niet zichtbaar is. Daardoor krijg je ook geen tijd om te wennen'</i>	Voorlichting geven aan buurtplatforms/ wijken/ dorpsbelangen, waarbij ervaringsdeskundigen hun verhaal delen.
Het leven van mensen waardevoller maken, door ze minder afhankelijk te maken.	<i>'Je autonomie (zelf keuzes maken) valt weg: je wordt heel afhankelijk, wat vaak ook voor schaamte zorgt'</i>	- Acties uit de Lokale Inclusie Agenda vergroten de toegankelijkheid van onze gemeente. Dit draagt bij aan de verminderde afhankelijkheid. - Onderzoeken of domotica (techniek) kan helpen bij het vergroten van de zelfredzaamheid.
Toegankelijke informatie	<i>'Er is weinig duidelijke informatie over 'wat kun je nu met de Wmo/WLZ/ZVW?' Dit vergroot je afhankelijkheid'</i>	- Duidelijke informatie geven over de mogelijkheden van deze wetten. - De onafhankelijke cliëntondersteuning door Sociaal Werk De Kop bekender maken.

PERSOONLIJK
CONTACT

Wat doen we binnen de gemeentelijke organisatie

DOEL	ERVARING	ACTIE
Het gemeentehuis is voor iedereen toegankelijk.	<i>'De aanmeldzuil in het gemeentehuis is moeilijk bereikbaar (te hoog) vanuit een rolstoel'</i>	De gemeente maakt de aanmeldzuil toegankelijk vanuit een lagere positie. Dit is in 2020 klaar.
De gemeentelijke informatie is voor iedereen toegankelijk en te begrijpen.	<i>'Als je vragen hebt over zorg, dan is dit op de website moeilijk te vinden'</i>	De gemeente vergroot de vindbaarheid van de informatie op onze website. Hier starten we mee in 2020.
De gemeentelijke informatie is voor iedereen toegankelijk en te begrijpen.	<i>'De beschikkingen van de gemeente (Wmo, Jeugdwet en Participatiewet) zijn moeilijk te lezen, veel lastige woorden'</i>	De gemeente stelt de beschikkingen in eenvoudigere taal op.
De gemeentelijke organisatie heeft oog voor haar inwoners.	<i>'Er mag wel wat meer bewustwording komen onder medewerkers over de invloed van verschillende beperkingen op iemands leven'</i>	De gemeente laat medewerkers zelf ervaren hoe het is om te leven met een beperking.

DUIDELIJKE
BRIEVEN VAN DE
GEMEENTE

MEER WETEN?
KIJK OP DE WEBSITE
VAN DE GEMEENTE

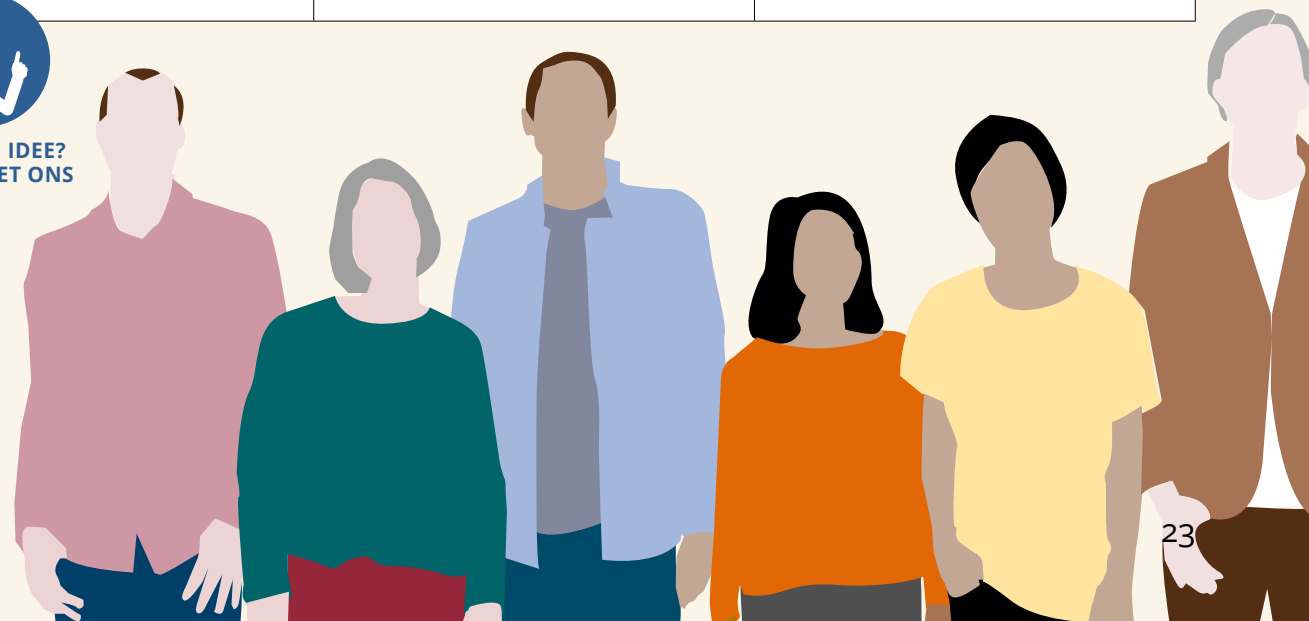

Andere ideeën

DOEL	ERVARING	ACTIE
We denken mee in goede oplossingen om zaken toegankelijk te maken.	<i>'Door verzakkende tuinen in het buitengebied, is mijn tuin ineens niet meer toegankelijk met mijn rolstoel'</i>	We zoeken technische vrijwilligers die willen meedenken over individuele vraagstukken.
We denken mee in goede oplossingen om zaken toegankelijk te maken.		De werkgroep onderzoekt of zij een meldpunt kunnen zijn of ontwikkelen, waar mensen hun concrete vragen over Inclusie kunnen stellen.

ZELF EEN IDEE?
VERTEL HET ONS

Colofon

Dit is een uitgave van:
de gemeente Steenwijkerland
Postbus 162, 8330 AD Steenwijk
info@steenwijkerland.nl

Vormgeving
Teresa Jonkman Grafische vormgeving

Oktober 2019